Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο: Χαράλαμπο Αναστασίο	³ AM:	1093316	Έτος:	30
-------------------------------	--------------------	---------	-------	----

Ασκηση 1

(α) Υπολογίστε την στοχαστική μέση τιμή της διαδικασίας.

Απάντηση:

Για να υπολογίσουμε τη στοχαστική μέση τιμή της διαδικασίας, αρκεί να υπολογίσουμε τον θεωρητικό μέσο όρο της τυχαίας μεταβλητής A(θ) για το δοσμένο διάστημα [-1/2, 1/2], ο οποίος είναι 0.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ:
$$\mu(n) = E[X(n,\theta)] = E[A(\theta)[u(n) - u(n-100)]] =$$

= $E[A(\theta)] * E[u(n) - u(n-100)]$

Και γνωρίζουμε ότι η μέση τιμή ομοιόμορφης κατανομής στο διάστημα [a,b] είναι $(a+b)/2 \rightarrow \mu(n) = (-1/2+1/2)/2 = 0$

Άρα τελικά
$$\mu(n) = 0 * E[u(n) - u(n - 100)] = 0$$
.

(β) Χρησιμοποιώντας τη συνάρτηση $rand(\cdot)$ της MATLAB δημιουργήστε Κ υλοποιήσεις της διαδικασίας και εκτιμήστε, υπολογίζοντας την αριθμητική μέση τιμή κάθε χρονική στιγμή, την στοχαστική μέση τιμή της. Τι παρατηρείτε καθώς αυξάνει ο αριθμός των υλοποιήσεων της διαδικασίας που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση της στοχαστικής μέσης τιμής; Απεικονίστε την μέση υλοποίηση στον παρακάτω πίνακα.

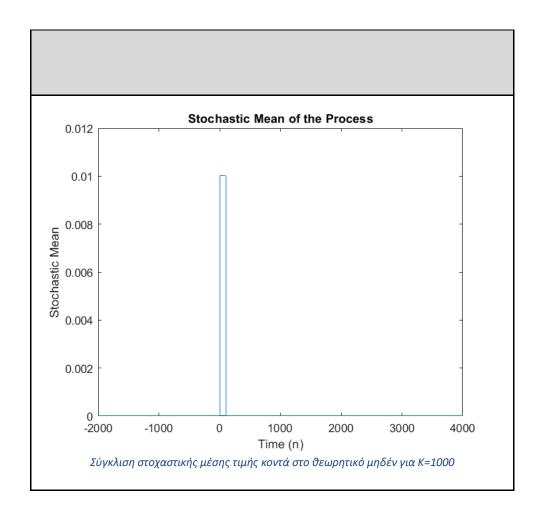
Απάντηση:

- Για μικρό αριθμό υλοποιήσεων (π.χ. K = 1 ή 10), η στοχαστική μέση τιμή είναι ασταθής και εμφανίζει μεγάλη διακύμανση.
- Καθώς αυξάνεται ο αριθμός των υλοποιήσεων (π.χ. K = 100 ή 1000), η στοχαστική μέση τιμή αρχίζει να σταθεροποιείται και να πλησιάζει τη θεωρητική στοχαστική μέση τιμή της διαδικασίας (μηδέν στην προκειμένη περίπτωση).

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

Αυτό επαληθεύει τον "Νόμο των Μεγάλων Αριθμών", όπου η αριθμητική μέση τιμή των ανεξάρτητων και ομοίως κατανεμημένων τυχαίων μεταβλητών συγκλίνει στη θεωρητική στοχαστική μέση τιμή τους όσο αυξάνεται ο αριθμός των δειγμάτων.

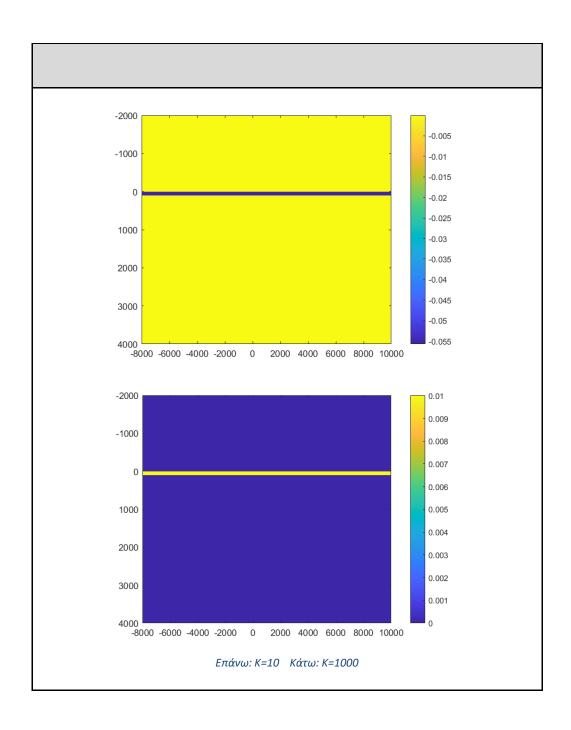

Ακολουθεί αναπαράσταση της στοχαστικής μέσης τιμής και σε εικόνες.

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

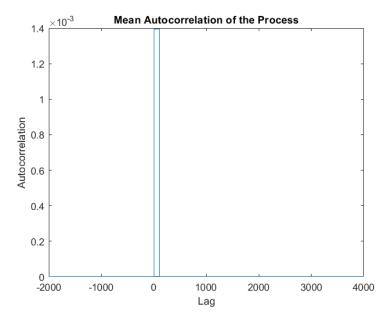
Για K=1000 παρατηρείται επικράτηση της τιμής 0 (χρώμα $\mu\pi\lambda\epsilon$) στην εικόνα.

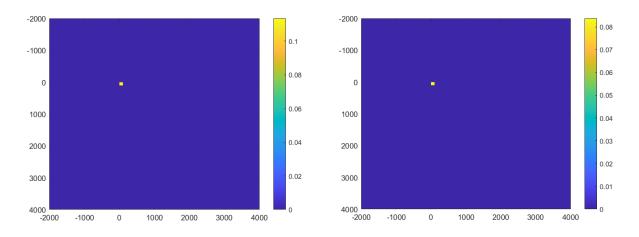
Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο: Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
---------------------------------	-----	---------	-------	----

(γ) Υπολογίστε και απεικονίστε την ακολουθία αυτοσυσχέτισης της διαδικασίας. Τι παρατηρείτε καθώς αυξάνει ο αριθμός Κ των υλοποιήσεων της διαδικασίας που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση της ακολουθίας αυτοσυσχέτισης;

Σύγκλιση αυτοσυσχέτισης στη συνάρτηση δ για Κ=1000.

Σύγκλιση αυτοσυσχέτισης στη συνάρτηση δ σε μορφή εικόνων. Αριστερά: Κ=10, Δεξιά: Κ=1000

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

- Καθώς αυξάνεται ο αριθμός των υλοποιήσεων της διαδικασίας (Κ),
   η εκτιμώμενη αυτοσυσχέτιση θα συγκλίνει προς την πραγματική αυτοσυσχέτιση της διαδικασίας.
- Η αυτοσυσχέτιση αναπαρίσταται στις εικόνες ως ένα χρωματισμένο(με τιμή διάφορη του μηδενός) κεντρικό τετράγωνο στις συντεταγμένες (0,0), υποδηλώνοντας ισχυρή συσχέτιση της διαδικασίας με τον εαυτό της και μηδενική συσχέτιση με τις χρονικές μετατοπίσεις της (προσεγγίζει την συνάρτηση δ).
- Με βάση την θεωρία η αυτοσυσχέτιση της παραπάνω διαδικασίας είναι της μορφής:

$$R_x(n1,n2) = R_x(n1,n1) * \delta_{n1-n2}$$

(δ) Είναι η παραπάνω διαδικασία "λευκή"; Αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Απάντηση:

Μια διαδικασία είναι "λευκή" όταν η αυτοσυσχέτιση είναι μηδενική για όλες τις μη μηδενικές χρονικές καθυστερήσεις, δείχνοντας έλλειψη συσχέτισης μεταξύ των δειγμάτων της διαδικασίας εκτός από την αυτοσυσχέτιση σε μηδενική καθυστέρηση. Επιπλέον, η στοχαστική μέση τιμή μιας λευκής διαδικασίας είναι 0. Προηγουμένως αποδείχτηκε ότι η εν λόγω διαδικασία έχει στοχαστική μέση τιμή 0 και η αυτοσυσχέτισή της εκτιμήθηκε πως τείνει σημαντικά στη συνάρτηση δ. Επομένως, μπορεί όντως να θεωρηθεί μια λευκή διαδικασία.

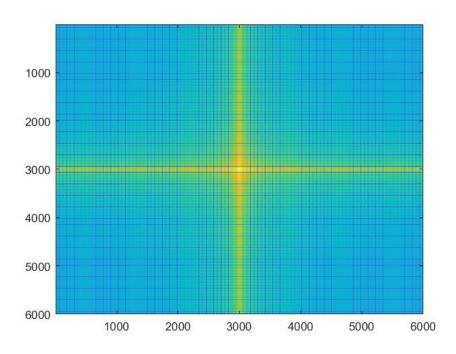
Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

(ε) Υπολογίστε και απεικονίστε την Πυκνότητα Φάσματος (Spectral Density) της διαδικασίας. Πόσο κοντά στην ιδανική πυκνότητα είναι η εκτίμησή της από την ακολουθία αυτοσυσχέτισης του Ερωτήματος 4 και πως επηρεάζεται από το K;

Απάντηση:

Η πυκνότητα φάσματος μπορεί να υπολογιστεί χρησιμοποιώντας τον μετασχηματισμό Fourier της αυτοσυσχέτισης που υπολογίσαμε στο προηγούμενο ερώτημα. Η ποιότητα της εκτίμησης της πυκνότητας φάσματος εξαρτάται από τον αριθμό των υλοποιήσεων της διαδικασίας (Κ). Καθώς αυξάνεται ο αριθμός των υλοποιήσεων, η εκτίμηση προσεγγίζει πιο κοντά στην ιδανική πυκνότητα φάσματος.

Αναπαράσταση της Πυκνότητας Φάσματος σε εικόνα.

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

Άσκηση 2

(α) Υπολογίστε την στοχαστική μέση τιμή της διαδικασίας.

Απάντηση:

- Ο μέσος όρος της τυχαίας μεταβλητής στην περίπτωση αυτή θα ισούται με την παράμετρο μ της κανονικής/γκαουσιανής κατανομής η οποία σύμφωνα με την εκφώνηση είναι της μορφής $N(\mu,\sigma^2) = N(0,1)$.
- ho Άρα $E[A(\theta)] = \mu = 0$ και επομένως $\mu(n) = 0 * E[u(n) u(n-100)] = 0$.

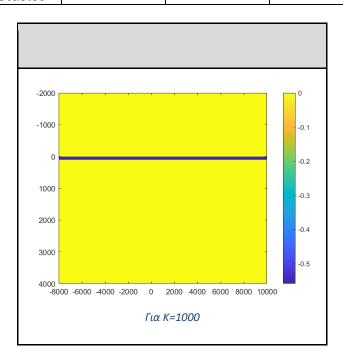
(β) Χρησιμοποιώντας τη συνάρτηση randn(·) της MATLAB δημιουργήστε Κ υλοποιήσεις της διαδικασίας και εκτιμήστε, υπολογίζοντας την αριθμητική μέση τιμή κάθε χρονική στιγμή, την στοχαστική μέση τιμή της. Τι παρατηρείτε καθώς αυξάνει ο αριθμός των υλοποιήσεων της διαδικασίας που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση της στοχαστικής μέσης τιμής; Απεικονίστε την μέση υλοποίηση στον παρακάτω πίνακα.

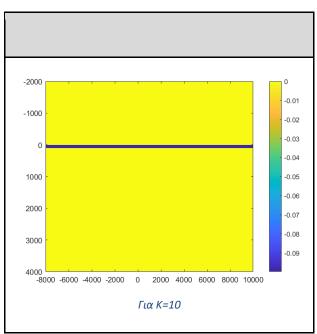
Απάντηση:

Ακολουθεί αναπαράσταση της στοχαστικής μέσης τιμής σε εικόνες.

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

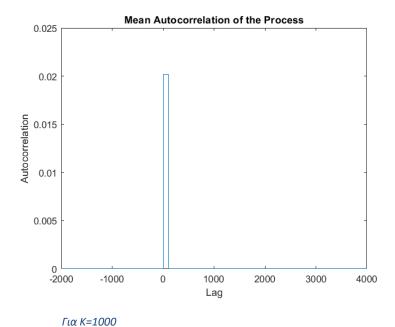
Παρατηρώ ότι ανεξάρτητα από την τιμή του K η προσέγγιση της στοχαστικής μέσης τιμής είναι πολύ ακριβής!!

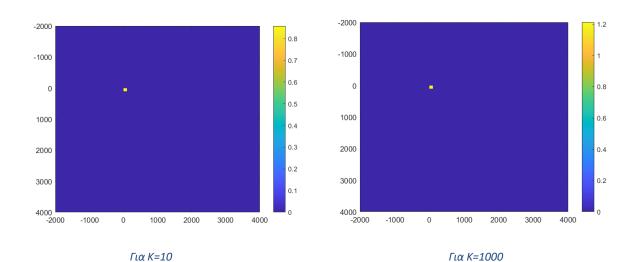
Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο: Χαράλο Αναστο	', ' AM:	1093316	Έτος:	30
-------------------------	------------	---------	-------	----

(γ) Υπολογίστε και απεικονίστε την ακολουθία αυτοσυσχέτισης της διαδικασίας. Τι παρατηρείτε καθώς αυξάνει ο αριθμός Κ των υλοποιήσεων της διαδικασίας που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση της ακολουθίας αυτοσυσχέτισης;

Τα συμπεράσματα είναι ίδια με εκείνα του Ερωτήματος (γ) της Άσκησης 1.

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

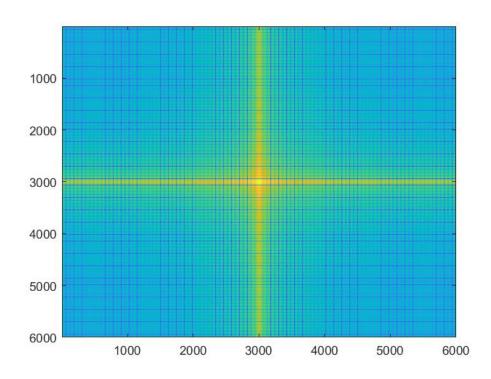
(δ) Είναι η παραπάνω διαδικασία "λευκή"; Αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Απάντηση:

Η παραπάνω διαδικασία είναι λευκή, καθώς απεδείχθη προηγουμένως με βάση τη θεωρία ότι η στοχαστική μέση τιμή της είναι 0 και παρατηρήθηκε επιπλέον ότι η αυτοσυσχέτισή της τείνει στη συνάρτηση δ .

(ε) Υπολογίστε και απεικονίστε την Πυκνότητα Φάσματος (Spectral Density) της διαδικασίας. Πόσο κοντά στην ιδανική πυκνότητα είναι η εκτίμησή της από την ακολουθία αυτοσυσχέτισης του Ερωτήματος 4 και πως επηρεάζεται από το Κ;

Απάντηση:

Αναπαράσταση της Πυκνότητας Φάσματος σε εικόνα.

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

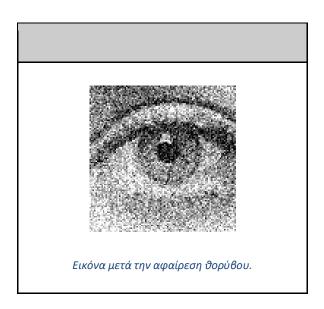
Άσκηση 3

(α) Χρησιμοποιήστε αποδοτικά τον Νόμο των Μεγάλων Αριθμών και αποκαλύψτε την εικόνα που κρύβεται στην ακολουθία. Εκτιμήστε την διασπορά του θορύβου καθώς και την κατανομή του.

Απάντηση:

Σύμφωνα με τον Νόμο των Μεγάλων Αριθμών, εάν έχω ανεξάρτητες τυχαίες μεταβλητές με κοινό στοχαστικό μέσο όρο και κοινή διασπορά σ² και αρκετές τιμές αυτών των μεταβλητών και πάρω τον αριθμητικό μέσο όρο τους, τότε το αποτέλεσμα θα συγκλίνει στον στοχαστικό μέσο όρο τους.

Εφαρμόζοντας την πράξη του αριθμητικού μέσου όρου με τη συνάρτηση mean() στην θορυβοποιημένη εικόνα επιβεβαιώνεται όντως το παραπάνω θεώρημα.

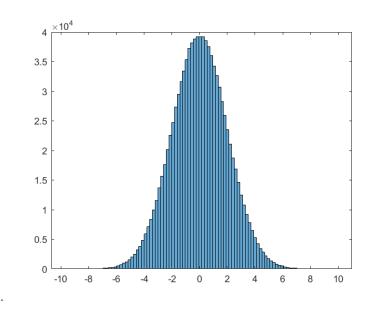
Ο προστιθέμενος θόρυβος υπολογίστηκε ότι έχει μέση τιμή και διασπορά:

mean_noise = -1.9327e-18 (μέση τιμή πολύ κοντά στο 0) std noise = 1.9903 (διασπορά = 2)

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

Η κατανομή του θορύβου εκτιμάται πως πρόκειται για κανονική κατανομή με μέσο όρο μηδέν.

Κατανομή του θορύβου.

(β) Χρησιμοποιώντας την εικόνα που αποκαλύψατε, επιβεβαιώστε το Κεντρικό Οριακό Θεώρημα.

Απάντηση:

Στον κώδικα του Παραρτήματος, επιβεβαιώνεται το Κεντρικό Οριακό Θεώρημα ως εξής:

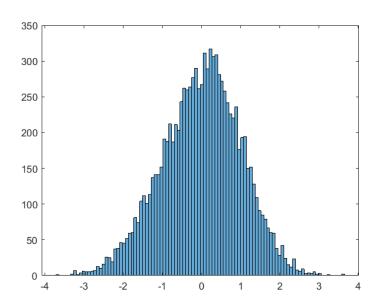
- Αρχικά, υπολογίζεται ο μέσος όρος (mean_approx) και η τυπική απόκλιση (std_approx) των τιμών των pixel στη μέση εικόνα (approx), η οποία προκύπτει από τον υπολογισμό του μέσου όρου των εικόνων του συνόλου (I).
- Στη συνέχεια, η μέση εικόνα (approx) κανονικοποιείται, ώστε να έχει μέση τιμή 0 και τυπική απόκλιση 1. Αυτό γίνεται με την αφαίρεση της μέσης τιμής από κάθε pixel της εικόνας και τη διαίρεση με την τυπική απόκλιση.

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

Τέλος, παρουσιάζεται το ιστόγραμμα των κανονικοποιημένων τιμών (normalized_approx). Αν αυτές οι τιμές προσεγγίζουν μια κανονική κατανομή, τότε αυτό επιβεβαιώνει το κεντρικό οριακό θεώρημα, δείχνοντας ότι η κανονικοποιημένη μέση εικόνα ακολουθεί μια κανονική κατανομή, ανεξάρτητα από την αρχική κατανομή των pixel των εικόνων.

Βλέπουμε στην παρακάτω εικόνα ότι αυτό ισχύει.

Κατανομή της μέσης θορυβοποιημένης εικόνας.

(γ) ...**TODO**...

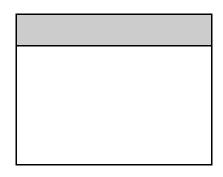
Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

Άσκηση 4

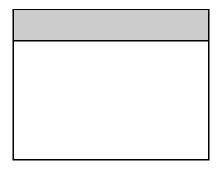
(a) Τι είδους διαδικασία περιγράφει η Σχέση (2); Χρησιμοποιώντας $\omega_0=0.25\,$ και τη συνάρτηση $randn(\cdot)$, δημιουργήστε μερικές υλοποιήσεις της. Υπολογίστε τα φασματικά χαρακτηριστικά του χρωματισμένου θορύβου. Συμφωνούν με τα θεωρητικά αναμενόμενα;

Απάντηση:

(β) Ποιά η λειτουργία του Συστήματος Λεύκανσης; Καταγράψτε την απάντησή σας.

Απάντηση:

- (γ) Η πηγή του σήματος της Σχέσης (1) είναι ντετερμινιστική ή στοχαστική; Δ ικαιολογήστε την απάντησή σας.
- (δ) Αν η πηγή του σήματος είναι στοχαστική, είναι ασθενώς στάσιμη πρώτης ή δεύτερης τάξης; Χρησιμοποιώντας τη συνάρτηση rand(·), δημιουργείστε υλοποιήσεις της και προσπαθήστε να επιβεβαιώσετε τις απαντήσεις σας και πειραματικά. Καταγράψτε τα πειράματα που κάνατε και τα αποτελέσματα σας.

Απάντηση:

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30

(ε) Εκφράστε την έξοδο του FIR φίλτρου Wiener μήκους M συναρτήσει των συντελεστών της κρουστικής του απόκρισης και του χρωματισμένου θορύβου.

Απάντηση:

(στ) Σχεδιάστε το βέλτιστο FIR φίλτρο Wiener μήκους 2 και υπολογίστε το μέσο τετραγωνικό σφάλμα.

Απάντηση:

(ζ) Επαναλάβετε την Ερώτηση 5 για φίλτρα μήκους 3, 4, 5, 6, υπολογίστε τα αντίστοιχα μέσα τετραγωνικά σφάλματα. Τι παρατηρείτε;

M = 3	M =4	M = 5	M = 6

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

ПАРАРТНМА

Κώδικας Άσκησης 1

```
clear;clc;close all
%% ΕΡΩΤΗΜΑ β)
% Parameters
K = 1000;
n = [-2000:4000]';
% Generating random amplitudes
A = rand(1,K) - 1/2;
% Generating the signal
x = A .* ((n > 0) - (n - 100 > 0));
% Plotting the signal
figure; plot(n,x);
% Calculate the stochastic mean at each time step
stochastic_mean = mean(x, 2);
% Plotting the stochastic mean
figure;
plot(n, stochastic_mean);
title('Stochastic Mean of the Process');
xlabel('Time (n)');
ylabel('Stochastic Mean');
% Plotting the stochastic mean as an image
figure; imagesc(n,n,stochastic_mean); colorbar;
% ΕΡΩΤΗΜΑ \gamma)
% Computing the autocorrelation matrix
```

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο: Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
---------------------------------	-----	---------	-------	----

```
Acor = x*x'/K;
% Calculate the mean autocorrelation at each time step
mean_autocorr = mean(Acor, 2);
% Plotting the mean autocorrelation
figure;
plot(n, mean_autocorr);
title('Mean Autocorrelation of the Process');
xlabel('Lag');
ylabel('Autocorrelation');
% Plotting the autocorrelation matrix as an image
figure; imagesc(n,n,Acor); colorbar;
% ΕΡΩΤΗΜΑ ε)
% Computing the spectral density
Sd = 20*log10(fftshift(abs(fft2(Acor))));
% Plotting the spectral density as an image
figure; imagesc(Sd);
```

Κώδικας Άσκησης 2

Ίδιος με την Άσκηση 1 απλά αντί για τη συνάρτηση rand(.) χρησιμοποιώ την randn(.)

Απαντήσεις στο τέταρτο σετ εργαστηριακών ασκήσεων

Ον/μο:	Χαράλαμπος Αναστασίου	AM:	1093316	Έτος:	30
--------	--------------------------	-----	---------	-------	----

Κώδικας Άσκησης 3

```
clear; clc; close all
load eye.mat
% display only the first image from the loaded data
figure;
imshow(I(:,:,1))
% calculates the mean of all images along the third dimension and
% display the mean image
approx = mean(I,3);
figure
imshow(approx);
% noise added to each image
% calculated by subtracting the mean image (approx) from each image in I
noise = I - repmat(approx,[1,1,size(I,3)]);
%calculate the noise statistics
mean noise = mean(noise(:))
std_noise = std(noise(:))
% noise distribution
figure;
histogram(noise(:),100);
% check the central limit theorem from approx
% each pixel is a random variable
mean_approx = mean(approx(:));
std_approx = std(approx(:));
% normalize approx to get N(0,1)
normalized_approx = (approx - mean_approx)/std_approx;
figure;
histogram(normalized_approx(:),100);
```